

Jaarverslag van Stichting Ibhongo – 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord

Activiteiten

Publiciteit

Externe contacten

Interne organisatie

Financiën

Samenvatting, aanbevelingen en voornemens voor 2026.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Ibhongo. Stichting Ibhongo wil in dit jaarverslag verantwoording afleggen over haar activiteiten in 2025.

Stichting Ibhongo was in het afgelopen jaar wat minder vaak te zien bij evenementen. Toch heeft stichting Ibhongo de betrokkenheid van haar achterban bij het werk van de stichting duidelijk gevoeld. De vele donaties, hartverwarmende reacties op de nieuwsbrieven en artikelen, de aandacht voor de uitzending bij Podium Breed van de Lokale Omroep Goirle en niet te vergeten de prachtige gebreide truien die stichting Ibhongo mocht ontvangen: het heeft het bestuur geraakt. Het maakt dankbaar en geeft energie om door te gaan.

Dankzij alle steun heeft stichting Ibhongo het afgelopen jaar veel kunnen betekenen. Stichting Ibhongo ondersteunde drie kinderdagverblijven, waar de kwaliteit van opvang en onderwijs zich zeer positief ontwikkelt. Hierdoor krijgen maar liefst 600 kinderen een betere start en een eerlijkere kans voor de toekomst. Tijdens het werkbezoek van de bestuursleden Germa Zeijen en Con van Zundert heeft stichting Ibhongo ook zelf via workshops op verzoek mogen bijdragen aan verder kwaliteitsontwikkeling.

Daarnaast groeit het **Stay & Play-programma** voor informele crèches gestaag door. Het programma wordt steeds meer gedragen door de crèche-eigenaren zelf en is inmiddels een stabiele en waardevolle factor geworden in de zorg voor de allerarmste kinderen.

Een belangrijk speerpunt dit jaar was het **Nourished Child-programma**, o.l.v. Yandiswa Mazwana (mama Yandi), dat stichting Ibhongo samen met Wilde Ganzen ondersteunen. De bestuursleden hebben intensief gewerkt aan het coachen van de lokale partnerorganisatie, met als doel hen te versterken en professioneler te laten werken, zodat zij op termijn zelfstandig verder kunnen. In Masiphumelele ziet stichting Ibhongo prachtige ontwikkelingen: leerkrachten, ouders en jonge moeders raken steeds meer betrokken bij het gezond voeden van hun kinderen. Overal ontstaan moestuinen en de toegang tot gezonde groenten is aanzienlijk verbeterd. Het vertrouwen is groot dat de partnerorganisatie dit proces over enkele jaren zelfstandig kan voortzetten.

2025 werd daarmee een succesvol jaar. Wat is er veel werk verzet! Zowel door alle medewerkers in de projecten die stichting Ibhongo steunen, als door de stichting zelf. Mooie veranderingen en ontwikkelingen werden zichtbaar. In dit verslag kunt U er uitgebreid over lezen.

De woorden, ideeën en daden van de “vader van Zuid-Afrika”, Nelson Mandela, blijven inspirerend voor het land en voor iedereen. Zijn uitspraken neemt stichting Ibhongo mee als eerbetoen en als inspiratiebron voor haar werk en zijn in de afgelopen 13 jaar ook realiteit gebleken.

“Those who are able to join hands can overcome the greatest difficulties”

“Nothing seems impossible until it is done” (N. Mandela)

Bestuur Stichting Ibhongo

I. Activiteiten

Stichting Ibhongo werd opgericht op 20 januari 2012. De statuten werden in 2022 aangepast. In de **statuten** staat als doel vermeld:

De stichting heeft ten doel: het bevorderen van de geestelijke-, lichamelijke- en materiële belangen van zieke-, behoeftige- kwetsbare kinderen, kinderen welke door de overheid worden geplaatst in pleeghuizen in zuidelijk en west Afrika en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het inzamelen van gelden, het bieden van steun aan lokale organisaties welke een vergelijkbaar doel nastreven, het opzetten van projecten om hulp te bieden aan de bouw van accommodaties, woongelegenheden welke opvang kunnen bieden aan behoeftige kinderen, het aanbieden van leermiddelen, scholing, medische zorg, diensten of materiële steun aan die kinderen of hun pleegouders in de meest uitgebreide zin.

Het beleidsplan 2024-2025 gaf richting aan waar de Stichting mee bezig is en waar zij zich in 2025 op wilde richten. In het beleidsplan staat verwoord met welke werkzaamheden stichting Ibhongo dit wil realiseren. Stichting Ibhongo citeert hieronder steeds het beleidsplan (cursief) en stichting Ibhongo zal voor elk onderdeel toelichten hoe stichting Ibhongo dit in 2025 gerealiseerd heeft.

Werving van gelden (meerjarenplanning)

Donaties:

- *Incidentele donaties mogelijk te verwachten van een aantal personen of groepen, die hun belangstelling hebben geuit voor het werk van Ibhongo.*
- *Donaties vanuit Duitsland, specifiek voor het project Homes to Grow. Donateurs die meer dan €300 p.j. doneren, krijgen van de stichting een verklaring voor de belastingdienst.*
- *Vast donateurschap. Dit kan o.a. via een overeenkomst t.b.v. belastingaftrek.*
- *Aanvragen voor projectgeld bij vermogensfondsen bij mogelijk nieuwe projecten.*

Stichting Ibhongo heeft in 2025 opnieuw diverse incidentele donaties gehad van individuele personen. Veelal gebeurde dit naar aanleiding van een nieuwsbrief of een georganiseerde actie of evenement.

De meeste vaste donateurs uit 2024 zijn de stichting ook in 2025 trouw gebleven. Er is één vaste donateur bijgekomen. Een aantal van hen doet dit op basis van een overeenkomst die gedurende 5 jaar loopt. Dergelijke overeenkomsten hebben voor de donateur het voordeel dat elk gedoneerd bedrag in aanmerking komt voor belastingaftrek en voor de stichting de zekerheid van inkomsten in een bepaalde periode.

De relatie met haar donateurs is een belangrijk aandachtspunt voor Stichting Ibhongo. Stichting Ibhongo stuurt periodiek een nieuwsbrief. In 2025 heeft stichting Ibhongo in de maanden april, juni en december een nieuwsbrief uitgebracht.

In 2025 heeft stichting Ibhongo projectsubsidie bij het Suikertantefonds aangevraagd voor een 3^e jaar van het Nourished Child project. Voor dit vervolgjaar is ook weer voor 1 jaar een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Wilde Ganzen. Wilde Ganzen verhoogt daarom fondswerving van stichting Ibhongo voor dit project met 50%.

Bij de Vincentiusvereniging in Tilburg vroeg stichting Ibhongo om een bijdrage om 2 strips van de gemeenschapsmoestuin op het terrein van MasiCreativeHub te adopteren en de opbrengst ten goede te laten komen aan het Nourished Child project. De stichting wil graag dat de bewoners van de wetlands (de allerarmste wijk van Masiphumelele waar nauwelijks mogelijkheden zijn voor eigen moestuinen) kunnen profiteren van de oogst van verse groenten. Deze aanvraag is nog in afwachting.

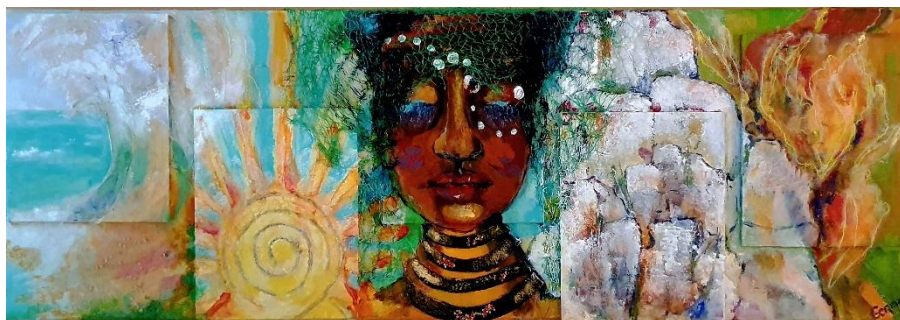
- *Jaarlijks organiseren van twee evenementen waarbij bezoekers gevraagd wordt een donatie voor de stichting te geven of waarvan het grootste deel van de kaartverkoop naar het doel gaat (bijv. benefietdiner, concerten, tentoonstellingen). Dit kan ook in de vorm van een speciale actie, waarvan de inkomsten ten goede komen aan Ibhongo (bijv. verloting van een bepaald product, prijsvraag, veiling). Speciale acties kunnen, indien noodzakelijk, ook digitaal plaatsvinden.*

Stichting Ibhongo streeft ernaar om, waar mogelijk, aan te kunnen sluiten bij evenementen die al door anderen worden georganiseerd.

Evenementen in 2025:

Op 31 augustus nam stichting Ibhongo deel aan het Keistad-Fietsfestival. Stichting Ibhongo was aanwezig met kinderactiviteiten. De kinderen konden bij de stand tegen een kleine vergoeding knutselen, Afrikaans geschminkt worden, de bakfiets beschilderen of meewerken aan een groot bierdopjes-schilderij. Het was een gezellige dag, goed georganiseerd en met veel belangstelling voor de kinderactiviteiten. Daarnaast hebben twee fietsers nog een extra donatie gedaan. Voor belangstellenden waren flyers beschikbaar.

Stichting Ibhongo heeft half september deelgenomen aan de kunstroute ThuisInkunst in Goirle. Bestuurslid Germa Zeijen bood hier haar schilderijen en enkele beelden te koop aan. Daarnaast waren er ook kleine kunstwerkjes en kaarten te koop. Er zijn twee schilderijen verkocht in de aanloop van deze kunstroute. Germa doneerde 75% van de opbrengst aan stichting Ibhongo.

Ook nam Germa met drie schilderijen deel aan de kunstroute Kunstschouw in Burgh-Haamstede. Dit mondde helaas niet uit in verkoop van schilderijen.

Het in het beleidsplan aangekondigde benefietconcert op 1 oktober kon vanwege organisatorische problemen helaas niet doorgaan.

Op 12 oktober deden namens Stichting Ibhongo 2 renners mee aan de halve marathon van Eindhoven. Beide renners, afkomstig uit Zuid-Afrika, zijn bekend met de situatie daar en wilden graag op deze manier een bijdrage leveren aan verbetering. Door de overweldigende belangstelling sloot de inschrijving al snel, waardoor stichting Ibhongo geen groter team meer kon inzetten.

Van Stichting Ibhongo kregen de renners een speciaal voor hen ontworpen shirt en een goodie-bag. Het bestuur heeft ze uiteraard aangemoedigd op die dag.

De renners hebben zich door vrienden en familie laten sponsoren voor hun inzet. Ze hebben een fantastisch bedrag bij elkaar gerend, €300 meer dan het vooraf afgesproken streefdoel van €1000. De opbrengst ging volledig naar het Stay&Play programma dat stichting Ibhongo samen met Masicorp ondersteunt.

Acties in 2025:

De geplande statiegeldactie bij twee filialen van Albert Heijn in Goirle en Tilburg en bij de Boerenschuur in Riel zijn doorgedaan.

Hoewel Goirle sinds 2024 Winterfair organiseerde heeft stichting Ibhongo besloten even af te wachten hoe zich deze activiteit ontwikkelt. Omdat het bezoek aan de Winterfair in 2025 een succes is gebleken heeft stichting Ibhongo zich voorgenomen om in 2026 weer een keer deel te nemen.

Doorlopende acties:

De stichting is sinds september 2018 aangesloten bij Sponsorkliks. Iedereen die stichting Ibhongo een warm hart toedraagt, kan via zijn/haar inkopen op internet de stichting gratis sponsoren. Op de website van de stichting staat een button van SponsorKliks. Door op deze button te klikken verschijnt een overzicht van tientallen webwinkels. Elke aankoop bij een van deze bedrijven levert stichting Ibhongo een commissie op. Stichting Ibhongo merkt dat regelmatig herinneren belangrijk blijft om de achterban alert te houden op deze mogelijkheid. Dit doet stichting Ibhongo via sociale media en door in gesprek mensen op deze mogelijkheid te attenderen.

Een aantal kunstenaars stellen hun producten/diensten ter beschikking van de stichting. Bij verkoop/opdracht betaalt de stichting een vergoeding voor de materiaalkosten aan de kunstenaar.

In 2025 heeft Germa Zeijen 2 schilderijen verkocht. Ook zijn nog wat kleine schilderijtjes en Ansichtkaarten verkocht.

Van haar schilderijen ontvangt Germa 25% van de verkoopprijs als vergoeding voor materiaalkosten. De overige 75% van het bedrag doneert ze aan de stichting. Bij beelden worden de materiaalkosten (steen, ev. sokkel) terugbetaald en doneert ze het maakloon aan de stichting.

De Zuid-Afrikaanse partner Masicorp heeft kunstkaarten laten maken van de schilderijen van Germa Zeijen. Germa heeft die ingekocht om ze ook in Nederland te verkopen. Een schilderij werd ook gedoneerd aan Masicorp, als ontwerp voor de productie van een sjaal. Ook deze zullen ingekocht worden om ook in Nederland te verkopen.

- *Verkoop van producten uit Zuid-Afrika, bij voorkeur uit Masiphumelele zelf. Dit doet stichting Ibhongo op evenementen en speciale markten.*

Dit jaar zijn er geen evenementen of acties geweest waarbij de verkoop van producten uit Zuid-Afrika mogelijk was. Daarnaast is er de mogelijkheid om op bestelling te kopen. In 2025 zijn er 3 bestellingen geplaatst.

De artikelen van de stichting staan ook op de website.

Werving van materialen

- *Bij het jaarlijks bezoek neemt stichting Ibhongo minimaal voor de kinderen van de Ibhongo klas van MasiEducare een gebreide trui mee. Dit wordt erg gewaardeerd. De groep oudere dames uit Breda heeft geen mogelijkheden meer. In 2023 heeft stichting Ibhongo een actie uitgezet. Stichting Ibhongo probeert minimaal 15 personen te vinden die 1 jongens- en 1 meisjestrui per jaar willen breien.*

In 2023 heeft stichting Ibhongo de Actie "Houd de kinderen warm" opgezet. Stichting Ibhongo vraagt van deelnemers aan de actie om 1x per jaar een jongens- en 1 meisjestrui te breien. Deze actie is goed aangeslagen. Behalve particuliere breisters zijn nu ook 3 breigroepen, twee in Breda en de Gewilde Insteek in Goirle, actief. Stichting Ibhongo heeft de actie in 2025 weer opgestart, heeft de breigroepen bezocht en iedereen voorzien van een verslag in beeld. 104 truien gaan begin 2026 mee naar Masiphumelele!

Er waren in eind 2024 zoveel truien beschikbaar dat begin 2025 alle 3-4-jarigen van de Ibhongo klas op MasiEducare, een klas 3-4-jarigen op Chasmay Educare en een klas van 2-3-jarigen op Sunnydale Educare een fijne gebreide trui konden ontvangen.

Ook zijn er nog andere (gebreide) kledingstukken uitgedeeld. Mama Yandi heeft de speciaal voor haar gebreide truien ook mogen ontvangen.

- *Op verzoek van stichting Ibhongo worden educatieve materialen gemaakt of gedoneerd die stichting Ibhongo meeneemt naar de projecten.*

Er is in 2025 geen nieuw educatief materiaal gemaakt in Nederland.

Om het gebruik van het gehaakte tel- en rekenmateriaal zo breed mogelijk te stimuleren zijn in 2025 diverse klassen bezocht om te zien hoe, na twee jaar workshops met de leidsters, dit materiaal in de klassen wordt gebruikt. Daarnaast kreeg stichting Ibhongo filmpjes toegestuurd van de leidsters zelf. Het is fijn te zien hoe enthousiast met dit materiaal wordt gewerkt.

- *Stichting Ibhongo streeft vooral naar aanschaf van materialen ter plaatse, ook ter bevordering van de lokale economie.*

In 2025 heeft stichting Ibhongo de voorraad artikelen, voor de verkoop in Nederland, aangevuld.

Tijdens het verblijf in Zuid-Afrika hebben de bestuursleden van stichting Ibhongo een directe donatie ontvangen. Met deze donatie is een klein project gesteund dat is opgezet door een inwoner van Masiphumelele met wie in een eerder project vaker contact is geweest. Het handelt hierbij om een naschoolse opvang die vooral werkt met creatieve middelen. Hierbij is ook een lokale kunstenaar betrokken. Het geld is speciaal gebruikt voor een uitstapje met de deelnemende kinderen. De donateur heeft hiervan een fotoverslag ontvangen.

Om het lezen en interesse in verhalen te stimuleren, werkt Masicorp samen met Book Dash. Deze Zuid-Afrikaanse uitgever maakt kleine prentenboeken in diverse Zuid-Afrikaanse talen. De kinderen van de 3 ECD-centra en van het Stay&Play programma krijgen 4x per jaar een boekje. Ook in de klassen wordt intensief met deze boekjes gewerkt.

Om de toegankelijkheid van deze dunne boekjes te verbeteren, en ook het bewaren thuis beter te borgen, werden displays en Bookbags bedacht door stichting Ibhongo. Deze laat stichting Ibhongo maken door een plaatselijk bedrijf in Masiphumelele (the Sewing Café). In 2022 is stichting Ibhongo met dit deelproject gestart. In 2025 zijn de Bookbags aangevuld voor de nieuwe leerlingen. Dit jaar is een extra uitbreiding nodig geweest voor Sunnysdale Educare waar in 2025 een 7e klas gestart is voor kinderen van 2-3 jaar. Alle kinderen van de 3 Educare's hebben een Dash book ontvangen van de stichting.

Werkzaamheden van de Stichting

In 2025 waren de werkzaamheden in het bijzonder gericht op:

- *Structurele ondersteuning van de bestaande “Homes to Grow” van St. Francis Outreach Trust (SFOT) via ondersteunen van het educatieve fonds op de post “skills enrichment”. Ook investeert stichting Ibhongo tijdens het jaarlijks bezoek in een uitstapje met de kinderen en een verwenmoment voor de moeders.*

Het bestuur van SFOT heeft eind 2024 laten weten een huis aangekocht te hebben in Fish Hoek. In januari 2025 zijn beide Homes to Grow daarin ondergebracht. Beide huizen in Masiphumelele zijn verkocht. In 2024 werd dit voornemen duidelijk. Stichting Ibhongo heeft het bestuur van SFOT laten weten dat, hoewel stichting Ibhongo ziet wat de voordelen kunnen zijn voor St. Francis, en mogelijk voor moeders en kinderen, de stichting werkzaam is voor kinderen die opgroeien in townships. M.i.v. 2025 is stichting Ibhongo de structurele ondersteuning vanuit stichting Ibhongo gestopt.

Wel hebben de beide bestuursleden de moeders en kinderen diverse malen bezocht tijdens hun verblijf in Zuid-Afrika en heeft stichting Ibhongo een gezamenlijk uitstapje naar het strand met eten voor ze georganiseerd.

- *Incidentele ondersteuning van de bestaande “Homes to Grow” door een bijdrage aan de algemene schoolkosten of iets dat op dat moment hard nodig is.*

Stichting Ibhongo is in 2024 gestart met een aanvullend jaarlijks budget van €300 voor een van de kinderen, vanwege de relatief dure zorg en onderwijs die ze nodig heeft. In 2025 is dit uitgebreid met eenzelfde bedrag voor een 2^e kind waarvan duidelijk is dat extra zorg nodig blijft. Deze bedragen worden gesponsord door twee bestuursleden.

- *Ondersteuning van de “Homes to Grow” bij het verzamelen van donaties uit Duitsland. Er is een speciale regeling voor deze donateurs getroffen. Zij doneren geormerkt op de rekening van stichting Ibhongo. Stichting Ibhongo zorgt voor jaarlijkse overboeking van het geld en voor donatiebewijzen indien nodig.*

Sinds 2023 storten de Duitse sponsors rechtstreeks op de rekening van stichting Ibhongo. Wanneer meer dan €300 wordt gedoneerd ontvangt de sponsor van de stichting een donatiebewijs, in overeenstemming met het Duitse belastingstelsel. Op deze manier hebben zij ook recht op belastingaftrek.

In 2025 heeft stichting Ibhongo deze “verlengde-arm-constructie” voortgezet.

- *Ondersteuning van de ECD-centra MasiEducare, Chasmay Educare en Sunnydale Educare op de post “projectmaterialen”.*

In 2025 heeft de stichting een financiële ondersteuning gegeven voor materialen voor deze 3 locaties.

Stichting Ibhongo heeft tijdens het werkbezoek in 2025 een positief gevoel opgedaan over de voortgang en kwaliteit van de drie Educare's.

Stichting Ibhongo heeft in 2025 een financiële bijdrage voor projectmaterialen voor elk ECD gegeven. Ook is er geld gedoneerd om het deelproject “bookbags” in 2025 te kunnen voortzetten.

- *Ondersteunen van de Stay&Play Hub op de posten projectmaterialen en gezonde voeding.*

Masiphumelele kent zo'n 4000 kinderen in de leeftijd van 0-6 jaar. Ondanks de positieve ontwikkelingen in Masiphumelele zijn er toch nog veel kinderen die geen, of een slecht, kinderdagverblijf bezoeken. Zo'n kinderdagverblijf of informele crèche varieert van een stenen woonhuis tot een shack, waar, in een beperkte ruimte, tot wel veertig kinderen opgevangen worden.

Met het Stay&Play-programma kunnen jonge kinderen, die dergelijke informele crèches bezoeken, profiteren van gestructureerde spelactiviteiten om in hun sociale, cognitieve en emotionele ontwikkeling te groeien.

Naast het bieden van ontwikkelingskansen aan de kinderen uit genoemde 'informele' dagverblijven, legt dit project nadruk op het proces bij de leidsters van deze crèches. Via een uitnodigende en laagdrempelige aanpak werken de leidsters aan hun eigen ontwikkeling. Workshops voor leidsters, crèche-eigenaren en ouders zijn aan het aanbod toegevoegd.

In de middag is het team van Stay&Play een Aftercare gestart voor kinderen van grade 1 t/m 3 van de Primary school. De opzet hiervan is vergelijkbaar met wat wij kennen als BSO. Sinds 2025 wordt dit gratis aangeboden. Voorwaarde is dat het gezin in Masi woont, ook al volgen de kinderen een basisschool buiten Masi. Omdat in Zuid-Afrika kinderen vanaf de start van de basisschool al veel huiswerk krijgen, en huiswerkbegeleiding dus de meeste tijd in beslag neemt, is de naam omgedoopt tot "Homework-club".

Het team van Stay&Play bestaat uit 2 leidsters. In de loop der jaren is het Stay&Play programma meer gaan focussen op educatie, minder op sociaal werk richting de informele crèches. Ook lijkt de doelgroep wat aan het veranderen, er komen vaker kinderen mee die jonger zijn dan 3 jaar. Dit gebeurt omdat de crèche geen personeel heeft om met de kleintjes op locatie te blijven. Dat

vraagt om een flexibele insteek op het programma. Het programma beslaat nu 8 weken, inclusief een assesment van ontwikkeling bij begin en eind.

De financiële ondersteuning van het Stay&Play programma is bekostigd uit de opbrengst van de deelname aan de Halve Marathon van Eindhoven door 3 renners in 2024.

Jaarlijkse aanvulling bookbags en displays voor de Dashbooks voor in de Grade R klassen van de 3 Educare's en het lokaal van Stay& Play. Indien mogelijk in combinatie met een ronde Dashbooks voor alle kinderen.

Voor de kinderen van MasiEducare, Chasmay Educare en Sunnysdale Educare is stichting Ibhongo het project "Bookbags" gestart in 2022. De kinderen van deze centra en van het Stay&Play project krijgen 4 keer per jaar een Dash Book (kleine voorleesboekjes). Stichting Ibhongo heeft een structuur bedacht om deze boekjes thuis te bewaren en toegankelijker te maken in de klas. De kinderen krijgen hiervoor een tasje (Bookbag). Voor de hoogste klassen van de ECD's en in het Stay&Play lokaal zijn displays gemaakt. Via de displays zijn de boekjes toegankelijker en beter zichtbaar voor kinderen en leidsters.

In 2025 heeft stichting Ibhongo één ronde boekjes bekostigd en de tasjes voor de nieuwe leerlingen van de drie centra.

- *Verdere ondersteuning in samenwerking met Wilde Ganzen van het **Nourished Child project van Masiphumelele Creative Hub**. Jaarlijks bezoek door voorzitter en secretaris, en eventueel andere bestuursleden, van het Nourished Child project en ook actief deelnemen aan activiteiten binnen deze projecten met accent op scholing van de groep ambassadeurs op projectmanagement.*

De inwoners van Masiphumelele willen meer kennis over en een betere toegang tot gezond voedsel. De aanleiding hiervoor was een gezamenlijke studie naar de voedselstromen van de Universiteit van Kaapstad, de Universiteit van Stellenbosch en de City University Londen in verarmde gemeenschappen. Masiphumelele heeft in 2021 aan dit onderzoek meegedaan vanwege de ervaren kwetsbaarheid gedurende de Covid-pandemie. Ergens leefde het gevoel dat de gezondheid sneller in gevaar was vanwege problemen in de voedselvoorziening. Uit onderzoek en gemeenschapsworkshops kwam zeer nadrukkelijk naar voren dat de gemeenschap een kernteam van 6 jeugd ambassadeurs nodig heeft.

Het accent van het project ligt op het verbeteren van de voeding van jonge kinderen tot en met de middelbare schoolleeftijd. De periode van de eerste duizend dagen (van zwangerschap tot 3 jaar) is daarbij in het bijzonder een focus. Het uiteindelijke doel is dat kinderen beter groeien, hun hersenen zich goed ontwikkelen, ze een gezond gewicht ontwikkelen, ze minder vatbaar zijn voor ziekten, ze beter kunnen leren op school en minder concentratie- en gedragsproblemen ontwikkelen. Masiphumelele verandert in een groenere, veiligere en gezondere leefomgeving.

Dit project is in 2022 gestart in samenwerking met Wilde Ganzen. De samenwerking met Wilde Ganzen voor het 2e projectjaar werd in maart 2024 bekrachtigd. In mei 2025 kreeg stichting Ibhongo de toekenning voor een 3^e projectjaar, waarin vooral toegewerkt wordt naar een meer professionele organisatie en versterking van de samenwerking met de inwoners van Masiphumelele als voorbereiding op een 3jarige programmasamenwerking met Wilde Ganzen.

Ontwikkelingen in 2025:

Tijdens het werkbezoek begin 2025 maakte stichting Ibhongo de afspraak dat het team zelf de vergaderingen voorziet. Haar eigen rol is aanvullen, vragen stellen ter bewustwording en desgevraagd mee uitvoeren. Stichting Ibhongo wil dit jaar duidelijker insteken op het feit dat het team de projecteigenaar is. De wekelijkse workshopmomenten begonnen heel positief. De eerste ontmoeting met het team van mama Yandi in de bibliotheek van Masiphumelele bracht de bestuursleden veel bekenden, maar, zoals ieder jaar, ook weer nieuwe gezichten.

Nieuw was ook dat het team van de Garden Champions nu meedeed. Die waren voorheen altijd een apart soort clubje, waar stichting Ibhongo geen contact mee had. Terwijl juist de aanleg van de tuinen en de mensen leren om deze ook goed te verzorgen een heel belangrijke schakel is op weg naar een gezonder en groener Masiphumelele. Stichting Ibhongo ziet een beter betrokken team dan in 2024.

De bestuursleden bezocht met het hele team een optreden van het Ndlovu Youth Choir in de Artscape in Kaapstad. Dit had stichting Ibhongo georganiseerd als inspirerende teambuilding

activiteit. Dit koor, dat voortkomt uit een naschoolse activiteit voor kansarme kinderen, heeft zo'n inspirerend verhaal. Een bijzondere ervaring voor het team.

De overige zes bijeenkomsten met het Nourished Child projectteam vond plaats op Sosebenza (een stuk in Masiphumelele speciaal voor de jeugd). Het kantoor van MasiCreativeHub ziet er nu wel heel anders uit dan vorig jaar toen ze nog ruimte op het terrein van Masicorp huurden. Nu gebruiken ze tijdelijk 2 zeecontainers op Sosebenza. MCH had daar altijd al hun community-kitchen en hun naschoolse groepen vinden daar plaats. Deze locatie is in afwachting van hun nieuwe onderkomen. Dat zal ook een zeecontainer zijn, maar wel met land erbij om weer een tuin aan te leggen. De plaats waar dit gerealiseerd gaat worden is al duidelijk.

Stichting Ibhongo besteedde met het team aandacht aan:

- Participatory planning monitoring evaluation and learning. Dat betekent zoiets als hoe geef je de mensen waar je je project voor doet meer stem erin, en hoe betrek je ze bij het vinden van oplossingen die voor hén werken. Zodat ze de veranderingen en oplossingen ook echt zelf kunnen dragen.
- Planning, strategie en evaluatie: Na een korte uitleg werd duidelijk dat je niet zomaar evaluatiemiddelen kunt veranderen als je niet eerst terugkijkt naar hoe het gelopen is, weet wat je nieuwe plannen zijn en je jezelf afvraagt wat je eigenlijk wil weten. Bij het bekijken van behaalde resultaten in de praktijk valt op dat ownership en -duurzaamheid erg afhankelijk blijft van de inzet van het team van MCH. Als zij niet de tuinen water geven, de lessen geven in de scholen, de mensen niet constant herinneren aan afspraken, gebeurt er niet veel. MasiCreativeHub moet echt de gemeenschap van Masiphumelele veel meer gaan betrekken bij alle activiteiten. Het belang van de PPMEL-benadering is heel duidelijk geworden.
- Hoe verder voor de komende drie jaar? Mama Yandi besprak de grote lijnen aan van de nieuwe plannen voor de komende drie jaar. Stichting Ibhongo bekeek samen met het team waaraan je zou kunnen zien of vaststellen dat MCH die doelen ook gehaald heeft. Bij alle ideeën benoemt stichting Ibhongo ook wat daaraan al "participatory" is. Zo wordt dit begrip steeds duidelijker.
- De organisatie zelf. Stichting Ibhongo merkt dat er veel steun nodig is om de MCH als organisatie stevig neer te zetten. Dat blijkt bij de verslaglegging van dit projectjaar en de nieuwe aanvraag voor Wilde Ganzen. Het is belangrijk dat ze leren om dit proces zo zelfstandig mogelijk uit te voeren. Het blijft opvallen hoe moeilijk dat blijft. Het verschil in denken blijkt best moeilijk te overbruggen.
- Planning. Een nogal westerse manier van doen in de Afrikaanse cultus van wachten, de tijd nemen, reageren vanuit emotie of vanuit wat je op dát moment tegenkomt. Stichting Ibhongo wil niet haar manier van denken opdringen. Maar als je echt verandering ambieert en als je ook opteert voor een 3jarig programma om dit veranderingsproject tot iets van de community te maken, dan wordt het zonder een beetje overzicht en planning wel heel gecompliceerd om "on track" te blijven. Stichting Ibhongo heeft ook ervaren dat Zuid-Afrikaanse fondsen daar ook om vragen.
- Ondertussen stonden ook enkele belangrijke organisatie aspecten op het programma met MCH. Stichting Ibhongo werkte met enkele teamleden aan een "Child protection statement" en een "MCH-code of conduct". Nu de organisatie steeds dieper duikt in het werken met kinderen en individuele huishoudens, wordt belangrijk dat ze oog hebben voor het gedrag van hun medewerkers. Stichting Ibhongo heeft dit samen met het team op papier gezet en hen het advies gegeven daar verder een workshop over te organiseren vanuit Zuid-Afrika.

Het is belangrijk dat deze workshop geleid wordt door iemand die op de hoogte is van de Zuid-Afrikaanse wetten.

De "code of conduct" ondertekent elke medewerker en vrijwilliger bij de start van hun werkzaamheden.

Eindconclusie van het werkbezoek:

Ondanks het positieve begin met het team in het Nourished Child Project, merkt stichting Ibhongo gaandeweg steeds meer hobbels. Vooral het verschil in groei en houding tussen diverse medewerkers in het team. De kijk hierop werd gedeeld door Mama Yandi en door belangrijke anderen in de gemeenschap.

Stichting Ibhongo concludeert met MCH dat ze samen zo niet een driejarig programma, dat aanstuurt op zelfstandigheid en eigen financiële draagkracht, aankunnen. Het team van MCH vraagt om meer vaste krachten en ook om enkele oudere mensen die kunnen aansturen. Hoewel het een negatieve conclusie lijkt, heeft stichting Ibhongo dit jaar een heel goed zicht op het reilen en zeilen kunnen krijgen.

Hier ligt een kans om in een extra projectjaar alles op alles zetten om de organisatie en het projectteam professioneler te krijgen. Met Wilde Ganzen heeft stichting Ibhongo dit overlegd en dat heeft geleid tot een extra projectjaar van juni 25- juni 26. In dit projectjaar ligt de focus op professionalisering van organisatieprocessen, het monitoren van bereikte resultaten, de participatie van de community, en een andere plan m.b.t. de aanleg van tuinen en oefenen met lokale fundraising.

Overige ontwikkelingen in 2025:

Afgelopen jaar hebben beide stichtingen samen keihard gewerkt om deze stap mogelijk te maken. Aan het lokale team werd een coach toegevoegd. Zijn taak was om het team op de werkvloer aan te sturen en te motiveren en ook het bewaken van interne werkafspraken. In samenwerking met het team werkte stichting Ibhongo aan contracten, functiebeschrijvingen, code of conduct, budgettering, rapportageformulieren, reflectie, observatieformulieren voor monitoring etc. Er vonden 2- wekelijkse coachingsgesprekken plaats met diverse sleutelfiguren in het team (de CEO, de projectleidster en de financiële administratrice) om hen bij te staan bij het implementeren van bovenstaande zaken.

Die inzet ziet stichting Ibhongo terug:

- Scholen en kinderdagverblijven voeren steeds vaker zelfstandig activiteiten rond gezonde voeding uit.
- MCH heeft een duidelijke plaats in de communicatie met de ouders;
- Masiphumelele is zichtbaar groener geworden.
- Bewoners zijn geschoold in het aanleggen en onderhouden van tuinen.
- Extra bijzonder vindt stichting Ibhongo de groeiende betrokkenheid van de gemeenschap zelf die op gang komt: inwoners denken actief mee over oplossingen voor hun eigen uitdagingen.
- De verbinding met de gemeenschap is ook versterkt via het betrekken van de community leaders.
- Gemaakte plannen rondom lokale fundraising blijken effectief.
- Lastiger blijven de interne werkprocessen. Er zijn hieromtrent i.s.m. Wilde Ganzen minimum afspraken opgesteld.

In het werkbezoek van 2026 zullen deze interne werkprocessen opnieuw met het team op de agenda staan en verdere aandacht krijgen. Afhankelijk van de groei hierin zullen beide stichtingen, naast de positieve ontwikkeling in de praktijk, besluiten of ze de stap naar een programmasamenwerking vanaf juni 2026 kunnen gaan maken.

Overleg met Masicorp door voorzitter en secretaris. Doel van dit overleg is om samen verdere koers uit te zetten richting ondersteunende werkzaamheden van stichting Ibhongo. Dit overleg kan ook digitaal plaatsvinden.

Tijdens het bezoek in januari-maart 2025 heeft diverse keren overleg plaatsgevonden. Daarin werden de plannen van Masicorp voor 2025 met de bestuursleden besproken en afspraken gemaakt over de financiële ondersteuning in 2025.

Er is afgesproken dat stichting Ibhongo de drie kinderdagverblijven en het Stay&Play programma met een vast bedrag voor projectmaterialen zal steunen. Stay&Play wordt gesteund met de opbrengst van de halve marathon in 2024. Er is samen besloten de deelname aan de halve marathon van Eindhoven in 2025 te herhalen.

In een overleg met Masicorp heeft stichting Ibhongo een terugkoppeling gegeven over de ervaringen in de workshops en haar aanbevelingen voor een vervolg.

Gedurende het jaar heeft stichting Ibhongo via mail, WhatsApp en Zoom contact gehouden over de ontwikkelingen en over de planning van het werkbezoek in 2026 en de activiteiten die stichting Ibhongo dan zal uitvoeren.

- *Jaarlijks bezoek door voorzitter en secretaris, en eventueel andere bestuursleden, van de projecten die stichting Ibhongo doet in samenwerking met Masicorp en ook actief deelnemen aan activiteiten binnen deze projecten.*

Tijdens het bezoek in februari en maart 2025 heeft stichting Ibhongo diverse activiteiten verricht met de teams van de Educare's.

Ontwikkelingen:

De **collega's van lokale partnerorganisatie Masicorp** waren meer ontspannen dan voorgaande jaren. Ze hadden ook een positief verhaal over de Educare's. Nauwelijks personele wisselingen dit jaar en de schooltjes zitten vol. Op Sunnydale Educare is er dit schooljaar een klasje van 2-3-jarigen gestart.

De hoofden en teams draaien goed en Masicorp merkt op dat ze meer aan hen kunnen overlaten. Het onderwijsprogramma staat en de leerkrachten leren nog steeds bij via opleiding of cursussen en workshops.

Een van de vragen van Masicorp aan de bestuursleden is om met de hoofden eens samen na te denken over leiderschap. Men denkt dat beide bestuursleden, gezien de relatie die stichting Ibhongo intussen met leidsters en hoofden hebben opgebouwd, het best zo'n gesprek kunnen houden. De leidsters en hoofden durven zich intussen best wel kwetsbaar op te stellen, denken ze.

In **gesprek met de hoofden** werd eerst stilgestaan bij hoe iedereen erbij zat. 2024 was een pittig jaar geweest voor iedereen, vaak ook door persoonlijke problemen. Het was fijn te horen en ook te voelen dat elk schoolhoofd nu volop in haar energie zat, zichzelf zekerder voelde, wijzer ook en zin had in het schooljaar.

Er is terug gekeken naar de workshops van 2024 en de stand van zaken nu. Al pratend merkten de bestuursleden dat ze volop vooruit kunnen met wat zij toen besproken en gedeeld hebben.

Goede nieuwe ideeën ontstaan tijdens het gesprek. Een idee om de voortgang en kwaliteit te borgen is om vaker een hoofdenoverleg in te plannen.

De Hoofdleidsters hebben inderdaad vragen over leiderschapstijlen. Hoe doe je dat? Hoe bouw je je team? Hoe ga je met je collega's om? Wat past bij jou als persoon? Hoe word je geaccepteerd in deze rol?

Voor hun leerkrachten van 3-4-jarigen ligt de vraag van de hoofden bij het vaker (en beter) gebruiken van Playdough, maar al pratend gaat de vraag misschien nog meer over hoe je kinderen aanmoedigt, enthousiasmeert en welke houding daarbij nodig is. Playdough is de kapstok. Daarbij vinden de hoofden ook echt dat het middel veel te weinig en te eenzijdig wordt gebruikt.

De bestuursleden hebben alle truien uit kunnen delen aan de kinderen van de drie klassen, zoals eerder genoemd. De blijdschap was weer groot, Stichting Ibhongo kreeg ook dit jaar weer bedankjes van de ouders. Alle breisters zijn enthousiast de foto's te zien en iedereen heeft besloten in 2025 verder te breien voor de voorraad voor 2026. Er hebben zich ook nieuwe breisters aangemeld.

Samen met de leidsters van het **Stay&Play programma** heeft stichting Ibhongo gewerkt om een Stay&Play-dag in beeld te brengen. Dit foto-filmpje is te vinden op de website. Daarnaast heeft stichting Ibhongo in een workshop samen met de leidsters nagedacht over hoe het programma nu draait en aanvullende ideeën voor de voortgang ontwikkeld.

De ontwikkelingen in 2025 in dit programma:

- Beide leidsters beheersen naast Engels verschillende Afrikaanse talen. Dit is handig omdat in de informele crèches steeds meer buitenlandse kinderen zitten bijv. uit Zimbabwe en Malawi.
- Door het organiseren van een activiteitenweek 4x per jaar in hebben ze de relatie met de crèches versterkt en vooral de crèche eigenaren binnenboord gekregen. Begin 2025 gaven ze zich veel gemakkelijker op voor het programma dan voorheen. Ze voelen nu zelf dat ze dit programma nodig hebben om hun kinderen iets goeds te bieden.
- De leidsters hebben zich verdiept in “special needs”. Er komen met de informele crèches veel bijzondere kinderen mee. Met meer kennis van leer- en ontwikkelingsproblemen kunnen de leidsters wat basale adviezen geven. Ze gebruiken daarbij ook de basisprincipes die wij ze vorig jaar hebben aangereikt. Door een beter zicht op de sociale kaart zijn de leidsters in staat een bijdrage te leveren aan het zoeken naar passende hulp voor kinderen, die dat nodig hebben. Ook de leerkrachten van de ECDs profiteren van deze kennis van hun Stay&Play collega’s.
- In het huidige programma werd gezamenlijk wat variatie aangebracht n.a.v. de ervaringen van afgelopen jaar. En op verzoek van beide leidsters keken de bestuursleden naar het gebruik van playdough, waar de belangrijkste boodschap was “laat de kinderen meer hun handen gebruiken dan al die materialen erbij”. Dat vormt hun motoriek, hun vinger en handspieren en hun creativiteit. Zelf kneden is toch heel iets anders dan figuurtjes uitsteken bijv. In de 8 weken van het Stay&Play programma is stimulans van vinger- en handspieren een belangrijke focus.

Met de **leidsters van de 3-4jarigen van de drie Educares** werd een workshop gehouden rondom het werken met Playdough. Vooraf hadden de bestuursleden in alle klassen video's en foto's gemaakt. De video's zijn naar elke leerkracht persoonlijk gestuurd met een paar vragen. Om het veilig te houden. De foto's zijn centraal gebruikt om met elkaar te praten over:

Wat was je bedoeling met deze activiteit en waarom heb je het zo aangepakt? Is je bedoeling gelukt als je kijkt naar hoe de kinderen reageren? Een spannend proces. Uitwisselen, je eigen gedachten uitspreken is hier niet erg gewoon. Snel wordt iets opgepakt als oordeel of test. Niet als samen leren. De positieve ervaring van samen delen wilden de bestuursleden ze ook graag meegeven.

Voor het praktische deel is er het onderscheid gemaakt tussen "creative art, skills en tasks", gekoppeld aan thema's. Dit onderscheid hebben de bestuursleden steeds gebruikt in de workshops over creative art en is intussen een beetje bekend. Er is samen geoefend en ook het verschil gevoeld van werken aan tafel, werken op een onderlegger en werken op de grond, met en zonder onderlegger, werken met je handen en werken met materialen.

Stichting Ibhongo organiseerde een **workshop over leiderschap met de hoofden**. De inhoud bleek al snel te veel voor 1 middag. Er werd dus een 2^e deel gepland. De vraag over wat zij zelf denken over kenmerken van goed leiderschap riep flink wat discussie op. In sterke mate kwam de druk die ze ervaren om tussen team en Masicorp in te zitten naar voren. Daarin speelt een cultuurverschil in wat verwacht wordt en wat nodig is richting team. En omdat ze daarnaast ook zelf een klas draaien voelen ze zich eigenlijk altijd te kort schieten. Vooral als je veel nieuwe onervaren leerkrachten moet coachen.

Ze ervaren het als moeilijk om toe te werken naar goed "ownership". Leerkrachten voelen weinig verantwoordelijk, bijv. als ze ziek zijn. Men houdt zich niet aan de duidelijke aanwezige procedure voor ziekmelding. De hoofden denken dat oude culturele verwachtingen en onvolwassen gedrag hierin een hoofdrol speelt. Zo wachten jongeren op het initiatief van ouderen en blijven cultureel gezien in de kindrol hangen. Samen is nagedacht hoe je hiermee om zou kunnen gaan.

De hoofden weten goed dat ze niet alles kunnen en dat ze hulp moeten kunnen vragen. Hoewel ze zeker advies vragen missen ze vooral de kans om met elkaar te praten en te reflecteren over hun job. Dit gebeurt eigenlijk alleen als wij er zijn. Ze hebben daar duidelijke ideeën over en zullen dit zelf met Masicorp bespreken.

In het 2e deel stonden ze meer zelf als persoon in hun leiderschap centraal.

Enkele take-aways:

- Ik moet beter voelen bij mezelf voor ik reageer. Ik voel nu het lef om ook bij Masicorp op te komen voor wat ik nodig heb als hoofd.
- Ik kan zelf beslissingen nemen en dat ook laten horen.
- Ik kan zoveel leren van de wijsheid van mijn collega's. Meer contact met dit hoofdenteam geeft me zoveel.
- Ik ben hoofd geworden zonder enig idee hoe dat zou moeten. Ik deed maar wat. Deze workshop heeft me zoveel geleerd.
- Jullie hebben ons op een hoger niveau getild. Ik wil dat jullie goed weten wat een verschil jullie maken in ons leven en ook in dat van de leerkrachten, kinderen en ouders.

Bij het afscheid en de evaluatie bleken alle leerkrachten blij met hoe er is samengewerkt.

- *Overleg van voorzitter en secretaris, ev. andere bestuursleden met het bestuur van St. Francis Trust (SFOT). Doel van dit overleg is om samen verdere koers uit te zetten richting ondersteunende werkzaamheden van stichting Ibhongo. Dit overleg kan ook digitaal plaatsvinden. Jaarlijks bezoek door voorzitter en secretaris, en eventuele andere bestuursleden, van het Home to Grow project en ook actief deelnemen aan activiteiten voor de geplaatste kinderen.*

St. Francis Trust (SFOT) is begin 2025 met de Homes to Grow verhuisd vanuit Masiphumelele naar een aangekocht huis in Fishhoek. Stichting Ibhongo heeft in 2024 het bestuur schriftelijk laten weten dat dit besluit het de stichting moeilijk maakt om hen financieel te blijven steunen. De stichting is namelijk statutair gericht op ontwikkelingstrajecten binnen het township. Op persoonlijke basis zullen enkele bestuursleden een vast bedrag per jaar overmaken voor 2 kinderen. Ook zullen de bestuursleden tijdens hun bezoek het contact met moeders en kinderen blijven onderhouden.

Vanwege deze ontwikkelingen heeft stichting Ibhongo in 2025 geen contact meer gehad met het bestuur van SFOT.

In 2025 hebben alle kinderen, net als elk jaar, een speciaal voor hen gemaakte kaart gehad met hun verjaardag.

De bestuursleden van stichting Ibhongo hebben de moeders en kinderen bezocht in hun nieuwe leefomgeving. Ook hebben ze een bezoek aan hen gebracht met hun dochter, schoonzoon en kleindochters.

Een extra moment is er met elkaar doorgebracht aan het strand van Fishhoek waar samen is genoten van een maaltijd en een lekker ijsje.

- *Oriëntatie op een samenwerkingsproject met Wilde Ganzen en een ontwikkelproject van Impendulo in Riebeek Kasteel. Men wil daar de situatie van kansarme kinderen en jongeren verbeteren door toe te werken naar een Eco- village.*

Deze oriëntatie heeft in 2024 plaatsgevonden. Stichting Ibhongo heeft toen de conclusie getrokken dat een dergelijk ontwikkeltraject onvoldoende past bij de missie van Stichting Ibhongo. Het idee om een deelactiviteit te ondersteunen gericht op betere kansen en ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen en jongeren in Riebeek Valley vond stichting Ibhongo wel passend. Stichting Ibhongo is toen in contact gekomen met het Western Cape Steelband project, hun activiteiten en doelstellingen. Zij stonden positief over het idee om een Impendulo Youth Steelband op te richten.

Met de oprichting van een dergelijke steelband creëert stichting Ibhongo voor de jeugd een naschoolse activiteit waarbij betrokkenheid gevraagd en ontwikkeld wordt. Naast het aanleren van de muzikale basisprincipes als ritme, melodie en harmonie, biedt het muziek maken in een band de kans om verschillende levensvaardigheden en zelfrespect te ontwikkelen. Door in het openbaar op te treden, waarbij de jeugd in aanraking komt met reizen en verschillende doelgroepen (van kerken en concertzalen tot luxe hotels en lodges) verbreedt stichting Ibhongo hun horizon. Het deel uit maken van een band geeft een gevoel van doelgerichtheid, saamhorigheid en sociale cohesie op jeugdniveau. Deze activiteit geeft ook de mogelijkheid om een veilige, niet-bedreigende, niet-beledigende ruimte voor jongeren te creëren, in het bijzonder meisjes, om te leren en zich uit te drukken. Deelname aan de band kan ook bijdragen tot een betere integratie van de diverse culturele groepen in Riebeek Valley. De resultaten van het Steelband project Western Cape sinds 1998 geeft vertrouwen in de duurzaamheid van dit project. Ook in de bijdrage aan een positieve ontwikkeling van de jeugd, zowel sociaal als op het vlak van zelfwaardering en inzicht in eigen mogelijkheden en educatiekansen, heeft het Steelband project zich intussen volledig bewezen.

Stichting Ibhongo heeft besloten om de jaarlijkse kosten voor drie jaar als project op zich te nemen. In april 2024 kon de Impendulo Youth Steelband starten met oriëntatie en auditieslessen.

Vanaf mei 2024 houdt de steelband wekelijks repetities. Er zijn ook al enkele uitvoeringen geweest.

Stichting Ibhongo heeft in 2024 een aanvraag gedaan bij de Johanna Donk Grote stichting. Deze aanvraag is toegekend. Het toegekende bedrag is besteed aan de kosten van de band van april 2025 -april 2026.

Tijdens het werkbezoek in 2025 hebben de bestuursleden de band bezocht en een repetitie bijgewoond. Het enthousiasme van de kinderen was duidelijk. Ook bleken op dat moment 6 Xhosa sprekende kinderen lid van de band, naast Afrikaans en Engelssprekende leden.

In 2025 laat de ontwikkeling van de band de volgende resultaten zien:

De band bestaat eind 2025 uit 15 leden. 10 van hen zijn Xhosa en 5 Coloured. 7 leden zijn nieuw in 2025. De repetities worden goed bezocht, al zijn sommige leden vaak nogal laat. De groep heeft prettige omgangsvormen en zijn respectvol naar elkaar. Op dit moment beheersen ze een repertoire van 7 muziekstukken van diverse complexiteit. Er wordt serieus geoefend en het is een prettige groep om les aan te geven. Ze helpen elkaar bij het instuderen; iedereen hoort erbij. Meer en meer worden optredens verzorgd en daarmee kunnen ze soms een klein bedragje voor zichzelf verdienen. Dit zal toenemen als het repertoire groter wordt. De ouders zijn ondersteunend naar mogelijkheden, vaak bijv. bij transport, maar verder is er niet veel communicatie met hen. De kinderen hebben een persoonlijk bericht gestuurd naar stichting Ibhongo om duidelijk te maken wat deelname in deze band voor hen betekent. Een voorbeeld: "I really like playing steelband due to all the new things that I've learnt. Not only did it teach me about playing songs, but also taught me teamwork with all the new friends I have gained along the journey. I also learned that it is ok to make mistakes, you can learn from them. I really like playing steelband especially because it is my escape from reality. Steelband is my second home. A home that stays a special place in my heart ". -From : Exaliee Jacobs

- *Netwerk vergroting heeft de speciale aandacht van het bestuur. Stichting Ibhongo legt de nadruk op netwerkverbreding, acties en persoonlijke informatievoorziening. Social media en nieuwsbrieven via email zijn daarbij belangrijke middelen. Voor social media (Facebook, Instagram en LinkedIn) zal een contentkalender worden gemaakt. Stichting Ibhongo wil 4 nieuwsbrieven per jaar uitbrengen van maximaal één A4. Stichting Ibhongo doet dit gekoppeld aan bepaalde momenten, zoals jaarverslag, bezoek Zuid-Afrika, activiteiten en eindejaar actie met kerstwens.*

In 2025 heeft stichting Ibhongo drie nieuwsbrieven uitgebracht. Gezien de positieve reacties worden deze door de achterban gewaardeerd. Soms leverden deze nieuwsbrieven spontaan extra donaties op.

Op Facebook en Instagram heeft stichting Ibhongo wekelijks een bericht geplaatst en op LinkedIn minimaal maandelijks. Rondom evenementen werd de frequentie verhoogd. Sinds 2024 werkt stichting Ibhongo met een contentkalender en krijgt stichting Ibhongo ondersteuning bij de planning van een vrijwilliger.

De community op de social media is in 2025 licht gegroeid: Facebook 445 volgers, Instagram 280 volgers en LinkedIn 202 volgers.

De campagne die in 2023 stichting Ibhongo in Amersfoort heeft uitgevoerd tijdens het Keistad Fietsfestival was gericht op verbreding van de achterban daar. Deze campagne heeft helaas, vanwege persoonlijke omstandigheden van het bestuurslid ter plaatse, geen vervolg gekregen.

Stichting Ibhongo heeft besloten om hier verder geen energie meer in te stoppen en de aandacht meer te richten op de achterban in eigen omgeving. Om die reden heeft stichting Ibhongo ook in 2025 voor de laatste keer deelgenomen aan het Keistad Fietsfestival.

Stichting Ibhongo besteedt nadrukkelijk aandacht aan het contact houden met de bevolking van Goirle, die intussen Ibhongo al beter kent en ook bereid blijkt te ondersteunen. Dit doet stichting Ibhongo via persoonlijke gesprekken, lokale radio, diverse artikelen in het lokale weekblad “Goirles Belang” en het jaarlijks organiseren van minimaal een evenement in Goirle. Helaas heeft door omstandigheden in 2025 geen evenement plaatsgevonden in Goirle.

Stichting Ibhongo is aangesloten bij de stichting Donateursbelangen. Stichting Ibhongo laat daarmee zien zorgvuldig om te gaan met haar donateurs en hun wensen. Het is de missie van stichting Donateursbelangen om het vertrouwen tussen gevers en goede doelen te versterken. Eerlijk, open, transparant en respectvol geld inzamelen en doelmatig de geworven donatiegelden inzetten om impact te maken is de basis voor vertrouwen tussen gevers en goede doelen. Goede doelen die verklaren en beloven zich aan deze donateursbelofte te houden mogen de “donateursbelangen badge” voeren.

II. Publiciteit

Het belangrijkste blijft “storytelling”. Stichting Ibhongo wil de betrokkenheid van vaste en incidentele donateurs vergroten door het verhaal te vertellen, op elk moment dat zich daarvoor aandient.

- De website <https://stichtingibhongo.nl> wordt steeds geactualiseerd.
- Sinds oktober 2012 heeft de stichting een eigen facebookpagina en er zijn intussen 444 volgers. Het account op Instagram (Ibhongo) wordt door 280 personen gevolgd. Op deze pagina's wordt wekelijks een bericht geplaatst.
Stichting Ibhongo is in 2021 ook gestart met een account op LinkedIn. Daar heeft stichting Ibhongo nu 202 volgers. Hierop plaatst stichting Ibhongo minimaal 1x per maand een bericht. Stichting Ibhongo maakt ook een Jaarverslag in beeld dat stichting Ibhongo publiceert op de sociale media en de website.
- In het Goirles Belang (lokale weekblad) publiceerde de stichting 2 artikelen, een update naar aanleiding van het werkbezoek aan Zuid-Afrika en dat haar acties daar echt verschil maken en een kerstgroet met een kort overzicht van de ontwikkelingen in 2025.
- Op de lokale radio was stichting Ibhongo 1 keer te gast in het programma Podium Breed om over de reiservaringen te vertellen en de activiteiten in 2025.
- Waar mogelijk zijn folders en visitekaartjes uitgedeeld.
- Via email bereikt stichting Ibhongo haar (vaste) donateurs met nieuwsbrieven. In 2025 heeft stichting Ibhongo drie nieuwsbrieven uitgebracht. In de nieuwsbrief van april vroeg stichting Ibhongo aandacht voor de deelname aan de Halve marathon van Eindhoven en vertelde stichting Ibhongo over het Stay&Play project waar de opbrengst voor bedoeld is. In juni werd verteld over hoe het is om in deze projecten te werken en de overwegingen die daarbij ontstaan, over leven in het nu, over veerkracht over verschil maken. In december stuurde stichting Ibhongo een Kerstgroet met een update van het werk in 2025.
- Om te voldoen aan de publicatieregels voor Anbi stichtingen maakt stichting Ibhongo gebruik van stichting Geef en de eigen website. Beleidsplan, jaarverslag en financieel jaarverslag worden gepubliceerd op haar eigen website en op de Ibhongo-pagina van Geef.nl. Ook maken wij gebruik van de doneermodule van stichting Geef.
- Sinds 2022 heeft stichting Ibhongo contact met Stichting Donateursbelangen. Stichting Ibhongo heeft de donateursbelofte afgelegd en mogen de badge Donateursbelangen voeren.

III. Externe contacten

De meeste externe contacten hebben te maken gehad met fondswerving, acties en evenementen.

Acties: AH de Hovel Goirle, Boerenschuur Riel, AH Dalempromenade i.v.m. de flessenacties.

Publiciteit: Goirles Belang, Theo Tak en Franca van Montfoort. (LOG Podium Breed),

Evenementen: Afrokoor Cunene, C.C. Jan van Besouw, Isabelle Visser (programma Opstap-bus), organisatie Keistad Fietsfestival, ThuisInKunst, ASML Marathon Eindhoven.

Fondsenwerving: Wilde Ganzen, Vincentiusvereniging Tilburg, Stichting Geef, Whydonate (voor de marathon), stichting Donateursbelangen, Suikertantefonds, stichting Kinderen op Eén, stichting Boekwinst, deelnemers halve Marathon.

Breien van truien: Diverse vrijwilligers(groepen) die zich opgegeven hebben n.a.v. onze oproep voor "Houd de kinderen warm".

Scholing in projectmanagement: Wilde Ganzen, Change the Game Academy.

De overige externe contacten betreffen vooral partnerorganisaties in Zuid-Afrika, Masicorp, Masiphumelele Creative Hub, The Steelband project Western Cape, m.n. hun secretaris David Wickham.

IV. Interne organisatie

Bestuur:

Con van Zundert voorzitter, Germa Zeijen secretaris/ penningmeester, Janke van der Veen lid

Stichting Ibhongo nam in oktober afscheid van Janke van der Veen als bestuurslid. Haar plaats werd ingevuld door Maria Duijf, lid.

De bestuursleden doen hun werkzaamheden op vrijwillige basis. Zij hebben daarmee recht op de wettelijke vrijwilligersvergoeding en onkostenvergoeding. Via het huishoudelijk reglement is bepaald dat bestuursleden van betaling hiervan afzien. Gemaakte uren en de daaraan gekoppelde vergoeding vormen daarmee een donatie aan de stichting. Bestuursleden kunnen het bedrag aftrekken van hun belasting. Bestuursleden worden geacht de gemaakte uren voor de stichting zelf bij te houden.

De reizen naar Zuid-Afrika, jaarlijks door minimaal twee bestuursleden, om de projecten te bezoeken en er ook actief in mee te werken, worden op eigen kosten maar wel in opdracht van de stichting gemaakt.

Het bestuur gaat actief op zoek naar nieuwe ambassadeurs, die het leuk vinden om bij acties te ondersteunen (bijv. mee uitdenken, aanwezig zijn, helpen bij de uitvoering).

Ambassadeurs voor de stichting waren in 2025: Gerry Westerburgen (Tilburg), Doke Deiman (Breda) en Sjef Oerlemans (Goirle), Pien Oerlemans (Goirle) en Marieke Oostenenk (Goirle). Er hebben zich in 2025 geen nieuwe ambassadeurs gemeld. Op de website heeft stichting Ibhongo een beknopte reader gemaakt wat ambassadeurschap inhoudt.

Vrijwilligers bij PR: Jeske van Spall, Niels van Zundert

Stichting Ibhongo is gehuisvest op Olmengaard 6 te Goirle en beschikt niet over een eigen kantoor.

De bestuursvergaderingen vinden plaats op Olmengaard 6. Er worden geen bestuurskosten gedeclareerd. Er worden sinds 2024 maandelijks bestuur verslagen gemaakt, met daarin een overzicht van lopende zaken en besluiten.

V. Financieel jaarverslag.

Financieel heeft stichting Ibhongo een redelijk jaar achter de rug, zeker gezien het feit dat het geplande muziekevenement door omstandigheden niet door heeft kunnen gaan.

Stichting Ibhongo kreeg **donaties** van particulieren, incidenteel en structureel, instellingen en fondsen tot een totaalbedrag van **€ 13.267,63**

Met **evenementen (halve Marathon en Keistad fietsfestival)** haalde stichting Ibhongo in totaal **€1711,31** op.

De **acties (flessenacties, verjaardag acties)** leverden in totaal **€ 601,50** op.

Van de **verkoop van kunst**, gemaakt door de bestuurslid Germa Zeijen ontvingen stichting Ibhongo **€419,50**

Ook werden er **sieraden, voorwerpen en linnen** meegebracht uit Zuid-Afrika voor een bedrag van **€114,95**

Er heeft geen **markt** plaatsgevonden in 2025.

Van de Duitse sponsors ontvingen stichting Ibhongo **€3290**. Dit bedrag is geormerkt voor de Homes to Grow.

In het **totaal** ontvingen stichting Ibhongo **€20.320,33** waarvan **€17.030,33 inkomsten zijn uit Nederland.**

De uitgaven in 2025:

Donaties aan projecten:

Stichting Ibhongo maakte €600 over aan **St. Francis Trust** voor een extra bijdrage voor twee van de kinderen. Ook werd het bedrag van **€3056,58** van de Duitse sponsoren uit 2024 aan hen overgemaakt.

Stichting Ibhongo maakte aan **Masicorp** in 2024 een bedrag over van **€7431,08** voor de projecten MasiEducare, Chasmay Educare, Sunnysdale Educare, Stay & Play en voor een ronde Dash books voor alle kinderen van de drie ECD en bookbags voor nieuwe kinderen.

Aan het Nourished Child project van Masiphumelele Creative Hub hebben stichting Ibhongo **€4500** besteed via Wilde Ganzen.

Stichting Ibhongo boekte **€2045,75** op de rekening van de Western Cape Steelband project t.b.v. de kosten van de Impendulo Steelband april 2025-april 2026.

Inkoop en projectuitgaven Zuid-Afrika: €660,00.

De **vrijwilligersbijdrage voor de bestuursleden** van **€4200** is volledig ten goede gekomen aan de baten vanwege het besluit tot niet uitbetaling ervan.

Reserveringen voor 2026:

Stichting Ibhongo denkt hierbij aan:

Bijdrage voor 2 kinderen van de Homes to Grow, afkomstig uit persoonlijke donaties

De projectmaterialen voor de projecten MasiEducare, Chasmay Educare en Sunnysdale Educare en Stay & Play, een ronde Dash books en bookbags voor nieuwe leerlingen.

De kosten van het Nourished Child project voor het 1^e jaar van de 3jarige programma samenwerking met Wilde Ganzen.

De kosten van de Impendulo Youth Steelband van april 26-april 27.

In totaal wil stichting Ibhongo in 2026 voor €19.790,00 in de projecten investeren vanuit reserveringen van 2025.

Vanuit Duitsland is het te doneren bedrag van €3290 bekend. Omdat dit geoormerkt is voor de Homes to Grow is dit begin januari 2026 aan St. Francis Trust overgemaakt.

VI. Verslag in cijfers

Bank 2025					
Inkomsten			Uitgaven		
Donatie vast	€ 4.720,00	€ 3.500,00	Inkoop ZA	-	€ 300,00
Donatie Incid.	€ 6.547,63	€ 1.400,00	Opname geld		
Verkoop Kunst	€ 419,50	€ 250,00	Exploitatiekosten	€ 859,90	
Verkoop ZA	€ 114,95	€ 250,00	Bankkosten	€ 253,72	
Markten	€ -		Transfer Kosten	€ 66,00	
Fondsen	€ 2.000,00	€ 4.000,00	Storting Trust	€ 597,37	€ 600,00
Evenementen	€ 1.711,31	€ 3.500,00	Storting Masicorp	€ 7.431,08	€ 7.000,00
Acties	€ 601,50	€ 800,00	Storting MCH	€ -	
St Francis OT, donatie Duitsland	€ 3.290,00	€ 3.000,00	Storting Wilde Ganzen	€ 4.500,00	€ 8.000,00
			St Francis OT, donatie DLD	€ 3.056,58	€ 3.070,00
Diversen	€ 915,44		Impendulo Youth Steelband	€ 2.045,75	€ 2.150,00
			nieuw project		€ 2.000,00
Reservering 2024/Uit reserve		€ 19.470,00	Diversen	€ 55,00	
			Reserveringen voor 2026		€ 12.050,00
Saldo Spaarrekening	€ 21.100,41		Saldo Lop. Rek 01012025	€ 12.459,28	
Totaal	€ 20.320,33	€ 36.170,00		€ 18.865,40	€ 36.170,00
inkomsten 2025	€ 17.030,33				

Begroting 2026					
Dekkingsplan			Uitgaven		
Donateurs, vast	€ 4.000,00		Bestedingen aan:		
Donateurs, incidenteel	€ 1.500,00		St Francis OT, opleiding Molly en Kim		
Sparen Molly en Kim	€ 600,00			€ 600,00	
<i>Reservering uit 2025:</i>			<i>reservering vaste bijdragen voor Masicorp:</i>		
Masicorp ECD	€ 4.000,00		ECD, projectmateriaal	€ 3.000,00	
Masicorp S&P	€ 1.500,00		ECD, Book Bags	€ 1.000,00	
Masicorp noodhulp			S&P, voeding+proj.mat.	€ 1.500,00	
WG-NCP	€ 7.500,00		vaste bijdrage Masicorp 2027	€ 5.000,00	
St Francis OT, donaties Duitsland 2024	€ 3.290,00		noodhulp	PM	
SFOT donaties Duitsland 2025			reservering MCH-NCP	€ 7.500,00	
Aanvragen vermogensfondsen	€ 3.000,00		MCH-NCP, uit fundraising	€ 4.000,00	
Aanvraag Vincentius	PM				
Impendulo Steelband (aanvraag)	€ 1.900,00		reservering St Francis OT, donatie Duitsland	€ 3.290,00	
			reservering SFOT voor 2027, donatie Duitsland	€ 3.000,00	
<i>Activiteiten</i>			Impendulo Steelband	€ 1.900,00	
Verkoop Kunst	€ 250,00				
Verkoop ZA	€ 250,00				
Markten					
Evenementen	€ 3.500,00		nieuw project	€ 1.000,00	
Acties	€ 600,00		Inkoop ZA	€ 100,00	
			Communicatieplan WG	€ 1.000,00	
Communicatie en organisatie	€ 1.000,00		Organisatiekosten		
Diversen					
	€ 32.890,00			€ 32.890,00	

Reservering 2026 geoormerkt	€ 19.790,00
Reserve	€ 7.224,62

Uitgaven geoormerkt € 19.790,00

VII. Samenvatting, aanbevelingen en voornemens voor 2026

Het beleidsplan 2024-2025 heeft in 2025 stichting Ibhongo niet volledig kunnen realiseren. Stichting Ibhongo heeft acties gehouden maar een gepland benefietconcert kon, vanwege omstandigheden, niet doorgaan. Stichting Ibhongo nam deel aan het Keistad- Fietsfestival in Amersfoort met enkel kinderactiviteiten. De verkoop van Afrikaanse producten was minder omdat stichting Ibhongo dit jaar geen gelegenheden had om te verkopen. Er zijn enkele privé bestellingen gedaan.

De stichting heeft in 2025 geen nieuwe aanvragen bij fondsen gedaan. Wel werd de gehonoreerde aanvraag bij Suikertante fonds voor het Nourished Child project dit jaar aan stichting Ibhongo uitgekeerd. Bij Vincentius deed stichting Ibhongo een aanvraag voor de sponsoring van 2 gardenstrips. Deze aanvraag is nog lopende.

Dit jaar deed stichting Ibhongo mee aan ThuisinKunst in Goirle, een kunstroute die na 8 jaar van weg te zijn geweest weer nieuw leven is ingeblazen. Germa Zeijen stelde haar schilderijen en beelden beschikbaar waarbij 75% van de verkoop voor de stichting is. De kunstverkoop is minder geweest dan voorgaande jaren.

Het eindresultaat van de fondsenwerving is positief te noemen. Hulde aan de achterban die stichting Ibhongo, en vooral de kinderen in Masiphumelele, ook in 2025 niet in de steek heeft gelaten. De voortgang van de projecten in 2026 is daarmee voldoende geborgd.

In de dertien jaar, die stichting Ibhongo bestaat, heeft de stichting zeer goede relaties met de partners in Zuid-Afrika opgebouwd en heeft stichting Ibhongo al veel zaken tot stand gebracht of er een bijdrage aan geleverd. Naast dat stichting Ibhongo voor haar partners betrouwbare sponsors is gebleken, laten ze steeds horen dat de stichting een bijzondere plaats inneemt. Dat bestuursleden jaarlijks op bezoek komen en ook inhoudelijk betrokken en werkzaam zijn, maakt het voor hen bijzonder. Belangrijk is dat de stichting deze relatie goed wil voortzetten. Een jaarlijks bezoek is daarbij essentieel. Voor twee bestuursleden van stichting Ibhongo is de situatie goed bekend en ze hebben een goed zicht op de uitdagingen waarvoor de partners gesteld worden.

In het Nourished Child project heeft dit geleid tot ook een intensieve coaching op afstand. Wekelijks hebben de bestuursleden contact onderhouden met het team van MasiCreativeHub. De focus lag daarbij vooral op het creëren van een meer professionele organisatie, waarbij enige vorm van strategische planning en evaluatie geborgd wordt in duidelijke procedures. Ook de samenwerking met de hele community was dit jaar een insteek waarbij samen gezocht is naar de vorm.

Aanbeveling voor het beleidsplan 26-27 is, om door te gaan met deze jaarlijkse werkbezoeken, het geven van workshops bij de projecten en het continueren van de samenwerking met Wilde Ganzen.

Voor 2025 was, net als in 2024, een activiteitenplan gemaakt. Het verdient aanbeveling om hiermee door te gaan. Het geeft een duidelijk zicht op de stand van zaken lopende het jaar. Voor 2026 zal stichting Ibhongo opnieuw een activiteitenplan maken. Daarbij zijn de volgende besluiten genomen:

- Na de ervaring van de afgelopen twee jaar m.b.t. de halve marathon in Eindhoven heeft stichting Ibhongo besloten deze activiteit niet voort te zetten. Het bestuur onderzoekt voor 2026 de mogelijkheid van deelname aan de Ten Miles in Tilburg. Ze hoopt daarvoor gemakkelijker teamleden te kunnen werven, omdat de stichting in deze regio meer bekend is.
- Stichting Ibhongo zal niet meer deelnemen aan het Keistad fietsfestival.
- Voor 2026 staat een statiegeldactie bij dezelfde AH-filialen en de Boerenshuur gepland.
- Winterfair Goirle: Voor 2026 overweegt stichting Ibhongo om weer eens mee te doen met een eindejaar actie.
- Stichting Ibhongo zal in 2026 nog een keer extra inzetten op evenementen en acties. Zo wil de stichting enige extra reserve aanleggen zodat zij vanaf 2027 op dit punt een stap terug kunnen doen. Het bestuur merkt dat stichting Ibhongo over onvoldoende menskracht beschikt om dit op de huidige basis vol te kunnen houden.

Het realiseren van goede publiciteit blijft veel aandacht vragen. Stichting Ibhongo publiceert wekelijks nieuws via de Facebookpagina en Instagram en minder frequent op de LinkedInpagina. Stichting Ibhongo houdt de website up to date. En er is in 2025 gewerkt aan de updating van de eigen flyer. De in 2024 ontwikkelde "huisstijl" is hierin doorgezet.

In 2025 is ook weer gebruik gemaakt van publicaties in het lokale weekblad Goirles Belang. De publiciteit via de lokale omroep heeft sinds 2023 meer structurele vorm gekregen en is voortgezet in 2025.

Stichting Ibhongo neemt zich voor om met deze vorm van publiciteit door te gaan. Ook wil stichting Ibhongo bekijken of zij via Wilde Ganzen mee kunnen doen aan publiciteitscampagnes die zij organiseren, zoals bijv. de Wilde Week.

Stichting Ibhongo neemt zich voor om in 2026 alert te blijven op kansen op publiciteit.

Het behoud van bestaande donateurs is een blijvend aandachtspunt. Stichting Ibhongo gaan geen gerichte actie houden op vergroting van de groep vaste donateurs. Wel zullen stichting Ibhongo moeten nadenken hoe stichting Ibhongo het aantal incidentele donateurs op peil kunnen houden. Speciale aandacht zal blijven uitgaan naar een goede relatie met de donateurs. Velen van hen volgen de stichting op Facebook, Instagram en LinkedIn. Sinds 2022 geeft stichting Ibhongo max 4 keer per jaar een nieuwsbrief uit met actuele informatie. De nieuwsbrief bevat concrete informatie waardoor de informatie toegankelijker is voor de donateurs.

De reacties hierop zijn heel positief.

Een aanbeveling is om dit beleid in 2026 voort te zetten.

Gekeken naar de wijze van verkrijgen van financiële middelen, ziet het bestuur dat het insteken op projectaanvragen en fondsenwerving tot resultaat leidt.

Stichting Ibhongo neemt zich voor om voor nieuwe Ibhongo-projecten dan wel nieuwe deelprojecten hiermee door te gaan.

Stichting Ibhongo heeft 5 ambassadeurs. Op de website is een tekst geplaatst over hoe wij de rol en taken van een ambassadeur zien.

Stichting Ibhongo blijft alert bij het vinden van nieuwe ambassadeurs. Daarnaast blijft het bestuur inzetten op de hulp van vrijwilligers bij acties of evenementen, naast zoeken naar mogelijkheden om aan te sluiten bij bestaande activiteiten in de regio.

Het aankopen van kunst is een goede insteek gebleken. Het idee, iets moois/uniëks te laten maken voor jezelf en tegelijkertijd een goed doel te dienen, slaat aan bij mensen en wordt als sympathiek ervaren.

Aanbeveling is om dit in 2026 in het aanbod te houden.

Stichting Ibhongo vindt vooral de duurzaamheid van de projecten die ze ondersteunt belangrijk. Daarom wil stichting Ibhongo niet alleen inzetten op materiele behoeften (zoals het bouwen en aanleggen van faciliteiten). Stichting Ibhongo wil zodanig ondersteunen dat bereikte resultaten behouden blijven en ook in principe toegankelijk zijn voor alle inwoners van Masiphumelele, ook voor de allerarmsten. Daarmee lopen projecten langdurig en begeleidt stichting Ibhongo vooral het proces.

Het is verstandig, gezien de hoeveelheid werk en beschikbare menskracht op dit moment, om geen nieuwe projecten meer aan te gaan.

Werving van financiële middelen verdient de voorkeur boven werving van materiële middelen. Materiële middelen leiden tot hoge vervoerskosten. Bovendien is inkoop in Zuid-Afrika beter voor de eigen plaatselijke middenstand.

Twee bestuursleden zullen in 2026 op eigen kosten maar wel in opdracht van het bestuur de projecten in Zuid-Afrika bezoeken.

Namens de kinderen van Masiphumelele en het bestuur van stichting Ibhongo:

Enkosi Kakhulu (heel hartelijk bedankt).

stichtingibhongo.nl

